

**Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Swobodny przepływ w czasie pandemii COVID-19
(zielone zaświadczenie cyfrowe) oraz zwiększenie produkcji szczepionek**

(2021/C 300/02)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

1. Odnotowuje, że pandemia COVID-19 ma poważne konsekwencje z punktu widzenia swobodnego przemieszczania się obywateli i obywateli w Unii Europejskiej i poza nią, a w szczególności wpływa na transgraniczne podróże i dojazdy do pracy.
2. Uważa, że szczepienia mające na celu ochronę obywateli europejskich przed COVID-19 i pojawiającymi się wariantami są głównym sposobem na opanowanie pandemii i przywrócenie swobodnego przepływu.
3. Ubolewa, że jak dotąd państwa członkowskie Unii Europejskiej pozostają w tyle pod względem szczepień z powodu powolnego tempa zawierania umów zakupu szczepionek z firmami farmaceutycznymi, braku przejrzystości w odniesieniu do umów, a następnie opóźnień w dostawie szczepionek i trudności w organizacji kampanii szczepień.
4. Podkreśla, że wspólne podejście do sprawdzania i poświadczania statusu osób w związku z COVID-19 ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wydajności, skuteczności i interoperacyjności strategii politycznych i rozwiązań technicznych służących monitorowaniu pandemii oraz dla ułatwienia korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium wszystkich państw członkowskich UE.
5. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji Europejskiej dotyczący rozporządzenia w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w celu ułatwienia swobodnego przepływu w czasie pandemii COVID-19 (zielone zaświadczenie cyfrowe), a także wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie zielonych zaświadczeń cyfrowych dla obywateli państw trzecich legalnie przebywających lub zamieszkujących w UE.
6. Z zadowoleniem przyjmuje stanowisko PE dotyczące zmiany nazwy na „unijne zaświadczenie COVID-19” w celu lepszego zrozumienia przydatności zaświadczenia, a tym samym ułatwienia jego propagowania wśród obywateli. Zaznacza, że władze lokalne i regionalne odgrywają istotną rolę w rozpowszechnieniu zaświadczenia wśród swoich mieszkańców i podkreśla wartość dodaną UE w tym kontekście. W związku z tym wzywa Komisję Europejską, by wraz z nim zaangażowała się we wspólną kampanię.

Zielone zaświadczenie cyfrowe

7. Ponawia wyrażone w rezolucji w sprawie kampanii szczepień przeciwko COVID-19 (RESOL-VII/010) poparcie dla stworzenia znormalizowanego i interoperacyjnego dowodu szczepienia do celów medycznych, biorąc pod uwagę, że dokumentowanie szczepień jest koniecznością z medycznego punktu widzenia. Aby uniknąć dyskryminacji, zaświadczenie to powinno być automatycznie wydawane w Unii Europejskiej osobom zaszczepionym, osobom które wyzdrowiały po przebytej chorobie COVID-19 lub okazały negatywny wynik testu.
8. Podkreśla, że zielone zaświadczenie nie jest nowym dokumentem podróży zapewniającym nowe prawa lub przywileje, lecz tylko narzędziem, którego jedynym celem jest ułatwienie korzystania ze swobody przemieszczania się osób w czasie pandemii COVID-19.
9. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że proponowane ramy zapewnią interoperacyjne zaświadczenia nie tylko odnośnie do szczepień przeciwko COVID-19, lecz także do wyniku testu i powrotu do zdrowia, aby ułatwić posiadaczom korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się między państwami UE w czasie pandemii COVID-19 oraz poprawić przestrzeganie obowiązujących środków sanitarnych. Należy przedstawić dalsze uwagi dotyczące okresu ważności zaświadczenia oraz, w razie potrzeby, jego przyszłej aktualizacji.
10. Wyraża jednak zaniepokojenie o faktyczną interoperacyjność tej technologii między państwami członkowskimi, gdyż niektóre z nich planują już włączenie zaświadczeń o szczepieniu do aplikacji mobilnych do ustalania kontaktów zakaźnych w związku z koronawirusem, które często nie są kompatybilne z innymi unijnymi aplikacjami tego rodzaju.
11. Uważa, że zielone zaświadczenie cyfrowe jest środkiem zwalczania i eliminowania zagrożeń związanych ze zgłaszanymi już przypadkami fałszywych zaświadczeń COVID-19. Należy zagwarantować wysokie standardy bezpieczeństwa, w szczególności w odniesieniu do zaświadczeń w formie papierowej.

12. Podkreśla, że zielone zaświadczenie cyfrowe nie powinno być ani warunkiem wstępnym korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się, ani dokumentem podróży, i zwraca uwagę na zasadę niedyskryminacji, w szczególności w odniesieniu do osób niezaszczepionych.

13. Proponuje zmianę art. 1 proponowanego rozporządzenia w celu wyjaśnienia, że zielone zaświadczenie cyfrowe nie miałyby wpływu na prawo pracowników transgranicznych do swobodnego przemieszczania się między miejscem zamieszkania a miejscem pracy w czasie pandemii. Nie powinno również wpływać na swobodny przepływ towarów i podstawowych usług na całym jednolitym rynku, w tym na swobodny przepływ środków medycznych i personelu medycznego, za pośrednictwem tzw. przejść granicznych na trasie uprzywilejowanego korytarza, o których mowa w komunikacie Komisji w sprawie wdrożenia uprzywilejowanych korytarzy w kontekście wytycznych dotyczących środków zarządzania granicami w celu ochrony zdrowia oraz zapewnienia dostępności towarów i usług.

14. Podkreśla, że niedyskryminacja musi oznaczać, iż osoby, które nie są zaszczepione, lecz posiadają ważny wynik testu potwierdzający, że są zdrowe, mogą korzystać z prawa do podróżowania. Taki test musi być dostępny powszechnie i po minimalnych kosztach.

15. Popiera uznawanie zaświadczeń wydawanych przez państwa trzecie obywatelkom i obywatelom UE i członkom ich rodzin, jeżeli są one wydawane zgodnie z normami równymi normom ustanowionym na podstawie rozporządzenia; oczekuje podobnego traktowania obywateli państw trzecich zaszczepionych w państwach trzecich, przebywających lub mieszkających legalnie w UE.

16. Uważa, że zielone zaświadczenie cyfrowe powinno mieć zastosowanie wyłącznie do szczepionek, które zostały zatwierdzone na szczeblu europejskim na mocy decyzji Europejskiej Agencji Leków (EMA). Należy odpowiednio zmienić art. 2 ust. 3 rozporządzenia Komisji Europejskiej.

17. Zgadza się, że zielone zaświadczenie cyfrowe powinno być wydawane bezpłatnie w formacie cyfrowym lub w formacie cyfrowym i papierowym zgodnie z wytycznymi Unii Europejskiej w zakresie cyfryzacji. Należy zatem odpowiednio zmienić art. 3 ust. 2.

18. Zwraca uwagę, że rozporządzenie powinno uznawać wewnętrzną organizację państw członkowskich i być zgodne z zasadą pomocniczości, biorąc pod uwagę, że w niektórych państwach członkowskich organy krajowe nie są jedynymi organami wydającymi świadectwa zdrowia. W całym rozporządzeniu (począwszy od art. 3 ust. 2) należy zawrzeć odniesienie do „właściwych organów publicznych”.

19. Zwraca się do Komisji Europejskiej, by po wejściu w życie zielonego zaświadczenia cyfrowego koordynowała ograniczenia swobodnego przepływu osób w UE, takie jak kwarantanna, samoizolacja, test w kierunku zakażenia COVID-19 lub odmowa wjazdu. W szczególności nalega, aby państwa członkowskie powiadamiały pozostałe państwa członkowskie i Komisję niezwłocznie i z wyprzedzeniem o wprowadzeniu takich ograniczeń, dołączając odpowiednie uzasadnienie i określając zakres przedsięwziętych środków (poprawka do art. 10 ust. 1).

20. Apeluje o zapewnienie ochrony danych w bardzo delikatnej i osobistej dziedzinie dotyczącej zdrowia i wnosi, by prawodawca europejski gruntownie ocenił konsekwencje proponowanego zaświadczenia z punktu widzenia ochrony i przechowywania danych, jego zgodność z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO) oraz możliwość przenoszenia danych UE poza Unię Europejską. Nalega, by po zakończeniu pandemii dane nie podlegały już ocenie.

21. Podkreśla, że na etapie wdrażania rozporządzenia przez państwa członkowskie i ich regiony konieczne jest poszanowanie praw podstawowych i zasad uznanych w szczególności w Karcie praw podstawowych, w tym prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawa do ochrony danych osobowych, prawa do równości wobec prawa i niedyskryminacji, prawa do swobodnego przemieszczania się oraz prawa do skutecznego środka prawnego. W związku z tym wszelkie ograniczenia praw podstawowych powinny podlegać ocenom i kontrolom proporcjonalności.

22. Wzywa Parlament Europejski i Radę Europejską do jak najszybszego przyjęcia zielonego zaświadczenia cyfrowego w celu zapewnienia pełnej operacyjności zaświadczenia i systemu tego lata, co będzie ważnym krokiem na drodze do ożywienia gospodarki UE.

23. Wzywa państwa członkowskie do zachowania ostrożności przy stosowaniu zielonego zaświadczenia cyfrowego. Podstawowe usługi powinny pozostać dostępne dla wszystkich obywateli.

Zwiększenie produkcji szczepionek

24. Potwierdza, że działania Unii Europejskiej powinny być zgodne z zasadą solidarności. Dostęp do szczepień nie powinien zależeć od miejsca zamieszkania ani od strategii gospodarczej przedsiębiorstw prywatnych.

25. Apeluje o szybkie zwiększenie produkcji szczepionek w Europie i popiera starania Komisji Europejskiej zmierzające do tego celu, zwłaszcza dzięki zwiększeniu liczby zakładów produkcyjnych w Unii Europejskiej; zwraca się do Komisji Europejskiej o zastanowienie się, czy w tym celu należy przewidzieć przepisy ad hoc dotyczące pomocy państwa.

26. Jest zdania, że z myślą o zwiększeniu produkcji szczepionek Unia Europejska mogłaby rozważyć nowe rozwiązania, takie jak tymczasowe zawieszenie patentów na leki i technologie medyczne w celu leczenia zakażenia COVID-19 i zapobiegania mu.

27. Ponawia apel do europejskich prawodawców o przedstawienie solidnych i śmiałych wniosków dotyczących opracowywania i produkcji leków podstawowych na terytorium europejskim w celu zapewnienia strategicznej autonomii UE dzięki zmniejszeniu zależności od państw trzecich.

28. Ponownie stwierdza, że priorytetem Unii Europejskiej musi być nadal zaszczepienie ludności europejskiej, i z zadowoleniem przyjmuje mechanizm udzielania zezwoleń na wywóz szczepionek przeciwko COVID-19 poza UE, co jest niezbędne, by ich producenci wypełnili zobowiązania wobec obywateli i obywateli UE. Jednocześnie zaznacza, że proces szczepienia będzie skuteczny tylko wówczas, gdy Unia Europejska będzie nadal pomagać w dostarczaniu szczepionek reszcie świata, zwłaszcza krajom słabiej rozwiniętym, między innymi w ramach sojuszu COVAX, do którego należą 142 państwa.

Bruksela, dnia 7 maja 2021 r.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
